

Kúria
v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.III.1.341/2025/29.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. május 26.

Az ügy tárgya: embercsempészás büntette

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Szegedi Járásbíróság, 13.B.105/2024/40., ítélet,
tárgyalás, 2024. október 14.

Másodfok: Szegedi Törvényszék, 3.Bf.6/2025/8., ítélet,
nyilvános ülés, 2025. június 2.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

Az embercsempészás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szegedi Járásbíróság 13.B.105/2024/40. számú és a Szegedi Törvényszék 3.Bf.6/2025/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szegedi Járásbíróság a 2024. október 14. napján meghozott 13.B.105/2024/40. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki tártettesként elkövetett embercsempészás büntetében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont]. Ezért őt 3 év 4 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2025. június 2. napján jogerős 3.Bf.6/2025/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A terhelt terhére megállapított tártettesességben elkövetett embercsempészás büntetét [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] tártettesként elkövetett embercsempészás bünteténél [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont] minősítette. A terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 3 évre enyhítette. Pontosította a beszámításra, a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[3] Az irányadó tényállás lényege a következő:

A terhelt az eljárás során ismeretlenül maradt megbízójával és társaival együtt az alábbi bűncselekményt követte el:

– A terhelt 2023. október 27. napján 17 óra 45 perct megelőzően – közelebről meg nem állapítható időpontban és körülmények között – ismeretlen megbízójával megállapodott abban, hogy a szerb-magyar államhatáron illegálisan átlépő migráns személyeket az államhatár közelében lévő helyen az általa vezetett gépjárművel felveszi, és őket Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére szállítja.

– A terhelt az eljárás során ismeretlenül maradt megbízó utasítására 2023. október 27. napján 17 óra 45 perct megelőzően a szerb-magyar államhatár közelébe hajtott a tulajdonát képező 1. számú forgalmi rendszámú, magyar honosságú, Volvo V70 típusú gépkocsit vezetve annak érdekében, hogy onnan az államhatárt Magyarország irányába átlépő migráns személyeket a gépkocsijába felvegye, majd őket Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére szállítsa.

- 2023. október 27. napján 17 óra 45 percet megelőzően 4 fő – magát szír állampolgárnak valló – migráns személy az eljárás során ismeretlenül maradt személy Szerbiában adott utasítása szerint ismeretlenül maradt személy segítségével a szerb-magyar államhatáron meg nem engedett módon lépett be Magyarország területére abban a tudatban, hogy őket az államhatár jogellenes átlépését követően az embercsempéssel Szerbiában történt megállapodásnak megfelelően az ezzel a feladattal előzetesen megbízott személy – jelen esetben a terhelt – fogja várni, majd őket tovább fogja szállítani Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére.
- A terhelt ezután a szerb-magyar államhatár közelében, pontosabban meg nem határozható helyen a megbízó utasítása alapján felvette az általa vezetett gépkocsiba a 4 fő migráns személyt, és velük Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területei irányába indult el.
- 2023. október 27. napján 17 óra 45 perc körüli időben a rendőr járőr a terhelt által vezetett személygépkocsit település külterületén, a főút 27km + 300 méterszelvényénél ellenőrzés alá vonta, az ellenőrzés során a gépkocsiban 4 fő magát szír állampolgárnak valló migráns személy került feltalálásra, akik Magyarországi tartózkodásuk jogszerűségét, illetve személyazonosságukat igazolni nem tudták. A terhelt tudomással bírt arról, hogy a migráns személyek Magyarország területére jogszerűen nem léphettek be.
- A terhelt a gépjármű felvételi pontra történő vezetésével, továbbá a migráns személyeknek a gépkocsiba történő felvételével, és az ország mélységi területe irányába történő szállításával az eljárás során ismeretlenül maradt megbízóval való megállapodás alapján társaival közösen, egymás tevékenységéről tudva segítséget nyújtott a 4 fő migráns személynek a szerb-magyar államhatár jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez. A terhelt a megbízójával telefonon, illetve internet alapú alkalmazáson keresztül tartotta a kapcsolatot.
- A migráns személyek ezen magatartásukkal megszegték az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 11. §-ában foglaltakat, mely szerint az államhatárt nemzetközi szerződésben vagy törvényben meghatározott feltételekkel a forgalom számára megnyitott, a forgalom jellegének megfelelő közúti vasúti vagy vízi határátkelőhelyen vagy határátlépési ponton ellenőrzés mellett szabad átlépni, megszegték továbbá a harmadig országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 6. §-ában foglaltakat (figyelemmel a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódexről szóló Európai Parlament és Tanács 2016. március 9-i (EU) 2016/399. rendelet 6. cikk (1) bekezdésére), mely szerint külföldi Magyarországra csak érvényes határátlépésre feljogosító útiokmánnyal léphet be, illetve léphet onnan ki. Ezen törvény 2. § g) pontja alapján útiokmány a Magyarország által az állam határának átlépésére jogosító okmányként elismert útlevél, igazolvány vagy irat, amely birtokosának személyazonosságát és állampolgárságát igazolja.
- A terhelt a sikeres szállítás esetén legalább 800 USD-t kapott volna a megbízójától.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt elsődlegesen hatályon kívül helyezés és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan felmentés, harmadlagosan a minősítés megváltoztatása és enyhébb büntetés kiszabása érdekében.

[5] Indokai szerint a jogerős tényállás iratellenes, megalapozatlan. A terhelt terhére rótt magatartás nem meríti ki az embercsempészás büntettének törvényi tényállását, legfeljebb bűnsegély, esetleg kísérlet állapítható meg a terhére.

[6] Sételmezte, hogy a bíróság a védelmi indítványokat mellőzte, nem adta kellő indokát a bizonyítási indítványok elutasításának, illetve, hogy az angol nyelven írott üzenetek fordítása nem hiteles.

[7] Szerinte a haszonszerzési célzat sem került bizonyításra. A közvetett bizonyítékok alapján nem zárható ki, hogy a terhelt más célból szállította a külföldi személyeket, pusztán „semleges utaztatás” történt.

[8] Kifogásolta, hogy a bíróság nem hallgatta meg azokat a tanúkat, akik a terhelt való tartózkodási helyét és cselekvését igazolhatták volna, továbbá a pszichológiai szakértői vizsgálatra irányuló bizonyítási indítványt is elutasította a bíróság.

[9] Az elkobzott Volvo gépkocsi vonatkozásában szerinte nem volt tisztázott a tulajdonjogi helyzet, ennek ellenére annak elkobzásáról rendelkezett a bíróság. A másodfokú bíróság megváltoztatta az elkobzásra vonatkozó rendelkezést, ami azt támasztja alá, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelése nem volt megfelelő.

[10] Sételmezte továbbá, hogy a bíróság figyelmen kívül hagyta a terhelt személyi körülményeit, illetve olyan súlyosító körülményt vett figyelembe, ami valójában törvényi tényállási elem, így kétszeresen értékelte azokat a terhelt terhére.

[11] Kifejtette, hogy nem volt hatékony védői közreműködés az eljárás során, a kirendelt védő a kötelező jelenléten és alapvető nyilatkozatokon túl nem épített fel aktív védelmi stratégiát.

[12] A terhelt a 2025. november 27-én érkezett felülvizsgálati indítványának kiegészítésében lényegében megismételte az indítványában foglaltakat.

[13] A 2026. január 30-án érkezett beadványában arra hivatkozott, hogy elfogult volt a vele szemben eljáró törvényszék figyelemmel arra, hogy a Szegedi Ítéltábla a 2025. december 16. napján meghozott Pkk.III.20.419/2025/2. számú végzésével a 17.P.20.261/2025. számú ügyből, melyben a terhelt felperesként szerepel, kizárta a Szegedi Törvényszéket.

[14] Álláspontja szerint ezen döntés alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Szegedi Törvényszék esetében az elfogultság objektív ténye fennáll, amely kizárja a pártatlan ítékezés lehetőségét. Ebből pedig az is következik, hogy az ugyanazon intézményi környezetben működő Szegedi Járásbíróság eljárása sem tekinthető elfogulatlannak, mivel a két bíróság szervezetileg, igazgatásilag és hierarchikusan egymáshoz kapcsolódik, és ugyanazon törvényszéki elnök alatt működik. A Szegedi Ítéltábla döntése utólagosan is igazolja azt, hogy a vele szemben lefolytatott büntetőeljárásban elfogult bíróságok jártak el.

[15] A Legfőbb Ügyészség BF.1359/2025/7. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt részben alaptalannak, részben törvényben kizártnak tartotta.

[16] Kifejtette, hogy a felülvizsgálati indítványt az anyagi jogi szabálysértések közül a bizonyítékok – így a terhelt és ismeretlen megbízója közötti üzenetváltás általa értett jelentését, a cellapozíciók – értékelését, valamint a haszonszerzési célzatot vitató részében, továbbá a bizonyítási eljárás és az indokolás elégtelenségére, a bizonyítási indítványok elutasítására, az alapügyben hozott ítéletek megalapozatlanságára és iratellenességére, valamint a nem hiteles fordítás elégtelenségére, a másodfokú tárgyalás tartásának elmaradására hivatkozó, ezáltal eljárásjogi szabálysértést sérelmező részében törvényben kizártnak tartja.

[17] Indokai szerint az embercsempészás tényállása sui generis bűnsegédi magatartást tartalmaz, a segítségnyújtás kifejtésével tettesi magatartást valósít meg az elkövető, amit a

tényállás alapján más – jelen ügyben ismeretlen – személlyel együttműködve követett el, így a társtetteség megállapítására törvényesen került sor. A migránsok egy ismeretlenül maradt személy segítségével lépték át a szerb-magyar határt, a terhelt cselekménye ehhez láncolatos módon kapcsolódott.

[18] Mivel a terhelt a migránsokat felvette az autójába és azokkal elindult, alaptalan a terhelt azon hivatkozása, hogy a terhére rótt bűncselekmény nem befejezett.

[19] A terhelt a minősítő körülmények körében a haszonszerzés végett történő elkövetést sérelmezte, ugyanakkor az államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva történő elkövetést nem. Előbbi a Btk. 353. § (2) bekezdés a), utóbbi a b) pontban írt minősítő körülmény. Ekként a felülvizsgálati indítvány ezen anyagi jogi kifogása – bár azon túl, hogy az irányadó tényekkel ellentétes – esetleges helytállósága esetén sem eredményezné a büntetési tételkeret megváltozását.

[20] A hiteles fordítás hiányára hivatkozással kapcsolatban kifejtette, hogy a hiteles fordítást nem írja elő a büntetőeljárás törvény, a fordítás nem hiteles formában az 1. számú Fordító Iroda Kft. által történő elvégzése relatív eljárási szabálysértésnek sem tekinthető.

[21] Alaptalannak tartotta a védő közreműködésével kapcsolatban sérelmezett eljárási szabálysértésre hivatkozást is figyelemmel arra, hogy a terheltet az alapügy nyomozása során kirendelt védő képviselte, azonban még a nyomozati szakban, 2023. december 12. napjától meghatalmazott védő járt el a védelmében. Mindemellett a kirendelt védő a nyomozás során fogadosított gyanúsított kihallgatáson jelen volt, a kihallgatást megelőzően a terhelttel 30 percre konzultált, a kihallgatás végén észrevételt tett.

[22] A Szegedi Ítéltáblának a Szegedi Törvényszéket a közötte és a terhelt között zajló polgári perből kizáró határozatával kapcsolatban kifejtette, hogy a terhelt keresete 2025. szeptember 30. napján kelt. A jelen alapügyben az ítélet jogerőre emelkedésének napja 2025. július 2. napja, így az alapeljárás idején a terhelt és a Szegedi Törvényszék között polgári per nem volt folyamatban. A keresetlevél benyújtása nem teszi az alapügyben eljáró bíróságokat kizárttá.

[23] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Szegedi Járásbíróság 13.B.105/2024/40. számú, valamint a Szegedi Törvényszék 3.Bf.6/2025/8. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.

[24] A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra tett észrevételében lényegében megismételte a felülvizsgálati indítványában, valamint annak kiegészítésében foglaltakat.

III.

[25] A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[26] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[27] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés a Be. 608. § (1)

bekezdés b) pontja értelmében, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

[28] Ezen eljárási szabálysértés vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy van-e olyan törvényi rendelkezés, amely alapján az ügyben eljáró bírót kizártnak kell tekinteni.

[29] A bíró kizárására vonatkozó okokat a Be. 14. §-a sorolja fel. Törvény szerint kizárt a bíró, ha vele szemben valamely objektív, konkrét kizárási ok áll fenn [Be. 14. § (1) bekezdés a)-d) pont, (3) bekezdés és (4) bekezdés], illetve, ha önmagával szemben elfogultságot jelentett be [17/2001. (VI. 1.) számú AB határozat]. Szintén kizárt az a bíró, akinek kizárását a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerint egyéb okból indítványozták, és kizárásának elintézése igazgatási úton megtörtént, vagy kizárását külön határozat megállapította [3/2021. (V. 13.) számú BK vélemény].

[30] A terhelt által hivatkozottak a Be. 14. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott objektív kizárási okok esetein kívül esnek, ekként az elfogultságra hivatkozása a Be. 14. § (1) bekezdés e) pont alapján, egyéb okból elfogult bíró eljárása miatt bejelentett.

[31] Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) számú AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos alapkövetelmény, hogy az 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott felülvizsgálati eljárást megalapozhatja a korábbi Be. 21. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány is. A hatályos Be. tartalmilag azonos szabályozása alapján tehát felülvizsgálatnak ez okból továbbra is helye van.

[32] Ahogy azonban az Alkotmánybíróság említett határozata indokolásának [46] bekezdése is rámutat, az elfogultsági kifogás felülvizsgálat keretében is csak a kizárásra vonatkozó egyéb szabályok szerint érvényesíthető.

[33] Az Alkotmánybíróság határozatában írtak alapján az elfogultsági kifogás kizárólag akkor szolgálhat felülvizsgálati eljárás alapjául, amennyiben az elfogultságra okot adó körülményről a jogerős ítélet meghozatalát követően szereztek tudomást, illetve ugyanazt az okot nem ismételten jelentik be (Kúria Bfv.III.788/2020/17. számú határozat).

[34] Következésképpen eldöntendő kérdés, hogy a jelen büntetőeljárásban eljáró bírák törvény szerint kizártnak minősülnek-e azért, mert – miként arra a terhelt hivatkozott – a Szegedi Ítéltábla egy később indult polgári ügyben, melyben a terhelt felperesként szerepel, a Szegedi Törvényszék kizárásáról rendelkezett.

[35] A Kúria a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti okra alapított kizárás iránti bejelentés kapcsán előrebocsátja, hogy a törvény értelmében egyfelől a bíró belátásától függ, hogy bármely indokból elfogultnak tekinti-e magát. Ha igen, akkor ezt a Be. 15. § (1) bekezdése értelmében köteles haladéktalanul bejelenteni, s ettől kezdve – a Be. 18. § (1) bekezdése alapján – az ügyben nem járhat el.

[36] Másfelől – ilyen nyilatkozat hiányában – a bíró elfogultlanságának kell kétséggé válnia ahhoz, hogy ezen kizárási ok, illetve a kizárás iránti bejelentés alapossága megállapítható legyen. Az esetleges elfogultság kérdése pedig mindig és minden felhozott indok tekintetében csak konkrét és valóságos tények alapján, és az adott ügghöz kötötten vizsgálható.

[37] E vonatkozásban jelentősége az ügghöz kötöttségnek van. Ez nem csak azt jelenti, hogy mindig adott ügyből kizárt a bíró, hanem azt is, hogy a Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja szerinti (relatív) elfogultsági ok esetében nem általában az eljárás valamely résztvevője viszonyában, hanem a konkrét ügghöz kötötten kizárt a bíró. Az ellene bejelentett elfogultsági kifogás a konkrét ügghöz kötötten vizsgálendő, mindig esetileg tisztázandó. Szemben a feltétlen kizárási okok egyes (így például hozzátartozói viszonyon alapuló) eseteivel, amikor

a bíró kizártsága, illetve elfogultsága önmagában egy adott személy viszonyában objektíve – megdönthetetlen vélelem alapján – áll fenn (BH 2012.147.).

[38] Az a tény, hogy valamely bírónak vagy bíróságnak egy másik, ráadásul eltérő tárgyú ügyben a kizárását megállapították, nem eredményezi automatikusan azt, hogy ugyanazon bírósági szervezet valamennyi korábbi ügyében eljáró bírái is elfogultnak tekintendők.

[39] A relatív kizárási ok természete folytán az elfogultság kérdése nem általánosságban, hanem kizárólag az adott ügy tényeihez kapcsolódóan vizsgálható. A törvény nem tartalmaz olyan megdönthetetlen vélelmet, amely szerint egy későbbi ügyben megállapított kizárási ok valamennyi korábbi ügyre is kihatna, illetve amely alapján az adott bírósági szervezet egészének elfogulatlansága általános jelleggel megdőlné.

[40] Önmagában a terhelt által hivatkozott közös igazgatási szervezethez tartozás, illetve a törvényszéki elnök személye sem alapozza meg az eljáró bírák elfogultságát, mivel az ítélező bíró tevékenysége független.

[41] Különös jelentősége van annak is, hogy a terhelt által hivatkozott polgári peres eljárás a felülvizsgálati indítvánnyal támadott jogerős határozat meghozatalát követően indult meg, így az abban felmerült kizárási ok időben sem kapcsolódik a jelen ügyben eljáró bíróság tevékenységéhez.

[42] Következésképpen a terhelt által hivatkozott körülmények alapján a jelen ügyben kizárt bíró nem járt el.

[43] Ekként a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja, és a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati ok nem valósult meg.

[44] A Kúria a kirendelt védővel szembeni eljárási kifogással kapcsolatban a következőkre mutat rá.

[45] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést valósít meg, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[46] Az alapügyre is irányadóan a kötelező védelemmel érintett ügyben a bíróság által megtartott tárgyaláson a Be. 43. § (1)-(2) bekezdésében írt kizárási ok ellenére eljáró védőt jelen nem lévőnek kell tekinteni, mert a terhelt eljárási törvényben rögzített szabályoknak megfelelő védelme ilyen esetben nem biztosított. A kizárt védő részvétele a tárgyaláson ezért megvalósítja a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában írt, felülvizsgálatra is alapot adó abszolút eljárási szabálysértést.

[47] A terhelt az indítványában azonban a büntetőeljárási törvényben tételesen felsorolt kizárási okok egyikét sem jelölte meg, a kirendelt védőnek kizárt védőként való értékelésének igényét a Be. 3. § (1) bekezdésében az alapvető rendelkezések között deklarált hatékony védelemhez fűződő jogból eredeztette.

[48] A Be. 3. § (1) bekezdésében írt „hatékony” védelemhez való jog, illetve – a bíróság oldaláról nézve – a hatékony védelem biztosításának kötelezettsége nem a védő eljárásának bírói kontrollját jelenti, és különösen nem teremt törvényi alapot a beavatkozáshoz a bíróság számára annak érdekében, hogy ne járjon el olyan védő, akinek a hatékonyságához kétely fér, vagy férhet.

[49] Ehhez képest a hatékony védelemhez való jog sem a védő „hatékonyságának” bíróság általi folyamatos figyelemmel követését írja el. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatában a jogállami büntetőeljárás korlátozhatatlan minősége az eljárás tisztessége, amelynek egyik eleme az a követelmény, hogy a terhelt védelemhez való joga hatékonyan érvényesüljön {8/2013. (III. 1.) AB határozat [27] bekezdés}. A védelemhez fűződő alkotmányos alapjog azt követeli meg a bűnügyekben eljáró hatóságoktól, hogy biztosítsák az

alapjogban rejlő részjogosítványok hatékony érvényesülését {8/2013. (III. 1.) AB határozat [45] bekezdés}. A bíróság kötelezettsége tehát arra terjed ki, hogy a büntetőeljárás törvény szabályainak betartásával szavatolja a terhelt számára az ellene emelt váddal szembeni hatékony védekezés lehetőségét, arra azonban semmiképpen, hogy a védő tevékenységét célszerűségi szempontból értékelve, a Be. 43. § (1)-(2) bekezdésében biztosított törvényi alap nélkül az eljárásból való kizárása felől döntést hozhasson.

[50] Ezzel összhangban a Kúria már korábban kifejtette, hogy a bíróság kötelessége a védő kirendelésével kizárólag a hatékony védelem lehetőségének a megteremtésére korlátozódik, azonban nem tehető felelőssé a kirendelt védő tényleges tevékenységének hatékonyságáért (Kúria Bfv.II.1068/2017/9. számú határozat).

[51] A rendelkezésre álló ügyiratok alapján megállapítható, hogy a terhelt részére a nyomozó hatóság a gyanúsított kihallgatását megelőzően, 2023. október 27-én védőt rendelt ki (elektronikus nyomozati iratok 9.2.1. szám alatti határozat). Az illetékes ügyvédi kamara az 1. számú ügyvédet jelölte ki (elektronikus nyomozati iratok 9.2.2. szám alatti határozat). Ezt követően a nyomozó hatóság helyettes védő kirendeléséről és kijelöléséről határozott (elektronikus nyomozati iratok 9.2.3. szám alatti határozat). A terhelt gyanúsított kihallgatása során a kirendelt helyettes védő jelen volt (elektronikus nyomozati iratok 9.4.1. szám alatti jegyzőkönyv). A kihallgatási jegyzőkönyv szerint a kihallgatás megkezdése előtt a helyettes védő konzultált a terhelttel. Majd 2023. december 12. napjától az eljárás jogerős befejezéséig a terhelt védelmében meghatalmazott védő járt el (elektronikus nyomozati iratok 9.2.4. szám alatti meghatalmazás).

[52] Mindezek alapján a terhelt által hivatkozott kifogás – a kirendelt védő vonatkozásában a hatékony védelmet érintően – nem valósított meg sem relatív, sem feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést, következésképpen nem képezheti felülvizsgálat alapját sem.

[53] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét.

[54] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor a terhelt bűnösségét társtettesként elkövetett embercsempészés büntetében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont] megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is.

[55] A Btk. 353. § (1) bekezdése értelmében embercsempészés büntettét követi el, aki államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt. A (2) bekezdés a) és b) pontjai szerint súlyosabban minősül a cselekmény, ha azt vagyoni haszonszerzés végett, illetve az államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva követik el.

[56] Az embercsempészés elkövetési magatartása egy sui generis bűnsegédi magatartás, melynek elkövetője másnak ahhoz nyújt segítséget, hogy az államhatárt a jogszabályi rendelkezések megszegésével lépje át. A cselekmény megvalósul akár a Magyarország területéről történő illegális kilépéshez, akár az országba történő jogellenes belépéshez való segítségnyújtással. A bűnsegélyszerű cselekmény a legszélesebb spektrumot öleli fel, így az államhatáron történő átszállítás, az útbaigazítás, a tanácsadás, térkép átadása megrajzolt átlépési útvonallal, de az átlépéshez szükséges járműbiztosítás, illetve a tényleges átlépést megelőző cselekvések, így szállás biztosítása, megfelelő ruházattal, élelmiszerral ellátás stb. ugyancsak szóba jöhető magatartások. Az embercsempészés elkövetési magatartása a segítségnyújtás, vagyis a törvény által tettesi alakzatként értékelt bűnsegély. Ezért e büntettet tettesként követi el az, aki a külföldről érkező illegális határátlépők szándékának és úti

céljának ismeretében vesz részt e személyek elszállításában {EBH 2006.1385., Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1.272/2005/3. számú határozat; BH 2024.2. [67] bekezdés}.

[57] Nyilvánvalóan e körbe tartozik, ha az elkövető az államhatárt illegálisan átlépő személyek országon keresztül történő szállításában működik közre.

[58] A sui generis bűncselekményi szabályozásra figyelemmel az illegális határátlépő segítőjének nyújtott segítség is az embercsempészás tettesi magatartását valósítja meg. Amennyiben az elkövető tevékenysége nem közvetlenül az illegális határátlépőnek, hanem a neki segítséget nyújtó személynek nyújt fizikai vagy pszichikai segítséget, az érintett személy ugyanúgy tettesként felel {Kúria Bfv.I.1426/2023/18. számú határozat [76] bekezdés, BH 2025.30. szám}.

[59] Ezzel összefüggésben az irányadó tényállás azt rögzíti, hogy a terhelt előzetes megállapodás alapján, az országhatárt illegálisan átlépő személyeknek nyújtott segítséget azzal, hogy Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére szállítja őket.

[60] Ennek érdekében az általa vezetett személygépkocsiba négy fő, magát szír állampolgárnak valló külföldi személyt vett fel a szerb-magyar államhatár közelében, hogy Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területe irányába szállítsa őket, ily módon hozzájárult a külföldi személyek célba juttatásához.

[61] Mindezek alapján nem kétséges, hogy a terhelt tevékenységével egy folyamatos cselekménysorozatba kapcsolódott be, a tényállásban rögzített magatartása a terhelttársai közreműködésével megvalósított folyamat szerves részét képezte, tényállási elemet valósított meg, a terhelt elkövetői magatartása nem részesi, hanem tettesi, társtettesi.

[62] Az embercsempészás büntette a segítség nyújtásával befejezetté válik, így annak már nincs jelentősége, hogy azon személy, aki a segítséget kapta, a határt ténylegesen átlépi, vagy azt a határvonalon megkísérli-e {BH 2019.217.II.; Kúria Bfv.III.733/2023/10. számú határozat [24] bekezdés}.

[63] A terhelt azon kifogása, mely szerint ő csupán jóhiszeműen, „semleges logisztikai” célból nyújtott segítséget, az alábbiak miatt nem foghatott helyt.

[64] Az embercsempészás bűncselekménye csak szándékosan követhető el. A segítségnyújtás motívuma közömbös, a vagyoni haszonszerzés végett való elkövetés is csak a minősített eset tényállási eleme. A szándékosság megállapításához szükséges ugyanakkor, hogy az elkövető tudata átfogja a passzív alany határátlépésének tiltott jellegét. E tudattartalom fennálltának megállapítására pedig a segítségnyújtás konkrét körülményeiből kell következtetést vonni.

[65] Az irányadó tényállás a következőket rögzíti:

– A terhelt az ismeretlen megbízójával megállapodott abban, hogy a szerb-magyar államhatáron illegálisan átlépő migráns személyeket az államhatár közelében lévő helyen, az általa vezetett gépjárművel felveszi, és őket Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére szállítja.

– A terhelt az ismeretlenül maradt megbízó utasítására 2023. október 27. napján 17 óra 45 perccel megelőzően a szerb-magyar államhatár közelébe hajtott a tulajdonát képező 1. számú forgalmi rendszámú, magyar honosságú, Volvo V70 típusú gépkocsit vezetve annak érdekében, hogy onnan az államhatárt Magyarország irányába átlépő migráns személyeket a gépkocsijába felvegye, majd őket Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területére szállítsa.

– A 4 fő – magát szír állampolgárnak valló – migráns személy az eljárás során ismeretlenül maradt személy Szerbiában adott utasítása szerint ismeretlenül maradt személy segítségével a szerb-magyar államhatáron meg nem engedett módon lépett be Magyarország területére.

– A terhelt ezután a szerb-magyar államhatár közelében pontosabban meg nem határozható helyen a megbízó utasítása alapján felvette az általa vezetett gépkocsiba a 4 fő migráns személyt, és velük Magyarország, egyúttal az Európai Unió mélységi területei irányába indult el.

– A terhelt a sikeres szállítás esetén legalább 800 USD-t kapott volna a megbízójától.

[66] Az irányadó tényállás szerint kétségtelen, hogy a terhelt előzetes megállapodás alapján, a megbízó utasítása szerint a szerb-magyar államhatár közelében lévő felvételi ponton, továbbszállítás céljából, anyagi ellenszolgáltatás fejében vette fel a 4 fő migráns személyt. Mindez azt támasztja alá, hogy a terhelt tudott arról, hogy a migráns személyek szállításával segítséget nyújt az engedély nélküli határtátlépéshez, ami túlmutat a véletlenszerű, „semleges” fuvarozáson.

[67] Ekként az irányadó tényállás alapján egyértelmű, hogy a terhelt tisztában volt azzal, hogy olyan személyek szállításában nyújt segítséget, akik a szerb-magyar államhatárt jogszabálysértő módon lépték át, segítsége pedig a további jogellenes határtátlépés biztosítását szolgálja. Mindez a bűncselekmény megállapításához szükséges szándékosság fennállását kétségkívül megalapozzák, a tényállás semmilyen olyan körülményt nem tartalmaz, amely a terhelt ebben való esetleges tévedését megalapozná.

[68] Kétségtelen tehát, hogy a terhelt cselekményének lényege az volt, hogy úti okmányokkal nem rendelkező külföldi személyeknek segítséget nyújtott ahhoz, hogy egy adott kiindulási helyről, államhatár jogellenes átlépésével a kívánt célállomásra eljussanak.

[69] A terhelt az indítványában sérelmezte a haszonszerzés végett történő elkövetés megállapítását.

[70] Az irányadó tényállás alapján nem kétséges, hogy a terhelt ellenszolgáltatásért, vagyoni haszonszerzés végett követte el a cselekményt. Ekként nem tévedett a bíróság, amikor a terhelt cselekményét e körülményre tekintettel is minősítette. A több (migráns) személynek történő segítségnyújtás vitathatósága pedig fel sem merült.

[71] Ekként a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítása, és a cselekmény minősítése is törvényes [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont].

[72] A terhelttel szemben a felrótt bűncselekmény miatt kiszabható szabadságvesztés két évtől nyolc évig terjedő, a középértékét öt év.

[73] Ehhez képest a jogerős ítélettel kiszabott 3 év szabadságvesztés büntetés, miként a 4 év közügyektől eltiltás, nem törvénytörő.

[74] Miután a minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, önmagában a törvényes keretek között kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta.

[75] Ekként a kiszabott büntetés és a büntetéskiszabás önmagában nem képezheti felülvizsgálat tárgyát, így az sem, hogy a bíróságok a büntetés kiszabásakor a büntetés célját, a büntetéskiszabás elveit, illetve a súlyosító, enyhítő körülményeket miként veszik figyelembe.

[76] A bíróság mérlegelési jogkörébe tartozik ugyanis, hogy konkrét ügyben, illetve adott terhelt esetében mit tekint enyhítő vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

[77] Ennek során a bíróságnak figyelemmel kell lennie a Btk. 79. és 80. §-ának rendelkezéseire, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltakra. Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy a Btk. 79. és 80. §-a, valamint a BKv 56. számú véleményben foglaltak a büntetéskiszabási tevékenység mérlegelendő, mérlegelésre váró szempontjai.

[78] Miután pedig az anyagi jogi felülvizsgálat tárgyát a bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége nem (a büntetéskiszabási tényezők értékelése sem) képezheti [Be. 659. § (1)

bekezdés], így felülvizsgálatban az sem támadható, illetve vizsgálható, hogy az eljárás bíróság miként vette figyelembe a Btk. 79. és 80. §-át, valamint a BKv 56. számú véleményben rögzített iránymutatást.

[79] Ezzel szemben a felülvizsgálati indítvány olyan indokra is hivatkozott, melynek révén a büntetéskiszabási tényezők mikénti értékelését kifogásolta enyhébb büntetés kiszabását célozva.

[80] Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényi lehetőség, az indítvány e részében törvényben kizárt.

[81] A terhelt indítványa az elkobzást kifogásoló részében is törvényben kizárt.

[82] Ugyanis a Be. 650. § (1) bekezdés c) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak, ha a törvénysértés egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatása útján orvosolható.

[83] A Be. 671. § 12. pontja szerint az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatásának van helye, ha a bíróság az alapügyben a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett az elkobzásról

[84] Erre figyelemmel a terhelt az elsőfokú bíróságnál egyszerűsített felülvizsgálati eljárás iránti indítványt terjeszthet elő az elkobzásra vonatkozó rendelkezés miatt.

[85] A terhelt alaptalanul vitatta az angol nyelvű üzenetek fordításának felhasználhatóságát.

[86] Az iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az 1. számú Fordító Iroda Kft.- t bízta meg az angol nyelvű üzenetek fordításával (Szegedi Járásbíróság 13.B.105/2024/35. számú irat).

[87] Önmagában az a körülmény, hogy a fordítást fordító iroda készítette, nem teszi azt bizonyításra alkalmatlanná. A Be. nem ír elő kizárólagos formai követelményt az idegen nyelvű szövegek fordítására, és nem teszi a bizonyíték felhasználhatóságát hiteles fordító szerv által készített fordítás meglététől függővé.

[88] A Kúria megjegyzi, hogy a terhelt egyébként nem jelölt meg konkrét fordítási hibát, félrefordítást, az indítványa e körben kizárólag általános, konkrétumot nélkülöző kifogást tartalmazott.

[89] A Kúria a terhelt indítványának indokolási kötelezettség elmulasztására vonatkozó érveivel kapcsolatban rámutat a következőkre.

[90] A bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg egzakt kötelezettség, legfeljebb mikéntje lehet mérlegelés tárgya; ez utóbbi immár relatív eljárási szabálysértés körébe tartozó [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont].

[91] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerint eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[92] A Be. 608. § (1) bekezdése taxatív felsorolja azokat az eljárási szabálysértéseket, amelyek az ügydöntő határozat hatályon kívül helyezéséhez vezetnek.

[93] Az indokolási kötelezettség megsértése a hatályos Be. alapján nem felülvizsgálati ok, az nem szerepel a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja által hivatkozott Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjában vagy a 608. § (1) bekezdésében felsorolt eljárási szabálysértések között.

[94] A terhelt felülvizsgálati indítványa tehát e körben is kizárt.

[95] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[96] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt és eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[97] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[98] Ezzel szemben a terhelt az indítványában a tényállás megalapozottságát vitatta, a bizonyítékok értékelését kifogásolta, amikor azt sérelmezte, hogy a bíróság elutasította a védelem bizonyítási indítványait, valamint iratellenességre hivatkozott.

[99] Erre azonban a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényi lehetőség, a terhelt indítványa e részében szintén törvényben kizárt.

[100] Ekként a Kúria a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

[101] *A döntés elvi tartalma*

A relatív kizárási ok természete folytán az elfogultság kérdése nem általánosságban, hanem kizárólag az adott ügy tényeihez kapcsolódóan vizsgálható. A törvény nem tartalmaz olyan megdönthetetlen vélelmet, amely szerint egy későbbi ügyben megállapított kizárási ok valamennyi korábbi ügyre is kihatna, illetve amely alapján az adott bírósági szervezet egészének elfogulatlansága általános jelleggel megdőlné.

Az embercsempészás bűncselekménye csak szándékosan követhető el. A segítségnyújtás motívuma közömbös, a vagyoni haszonszerzés végett való elkövetés is csak a minősített eset tényállási eleme. A szándékosság megállapításához szükséges ugyanakkor, hogy az elkövető tudata átfogja a passzív alany határátlépésének tiltott jellegét. E tudattartalom fennálltának megállapítására pedig a segítségnyújtás konkrét körülményeiből kell következtetést vonni.

IV.

[102] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[103] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ